

Electronic Frontier Finland - Effi ry

Lausunto sisäministeriölle 10.12.2024

Viite: VN/1108/2023

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Electronic Frontier Finland – Effi ry (Effi) kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Esitys on sinänsä asiallinen ja tarpeellinen, eikä meillä pääosin ole siihen huomauttamista.

Kiinnittäisimme kuitenkin huomiota seuraavaan kohtaan:

52 § mukaan tutkinnan kohteelle ei tarvitsisi kertoa siitä, ellei esitutkintaa ole aloitettu. Kuitenkin syyttömillekin, itse asiassa ennen kaikkea syyttömille olisi tärkeää tietää, että heitä on tutkittu. Aina tutkinnasta ilmoittaminen ei toki ole mahdollista, kuten jos tutkittavan henkilöyttä tai yhteystietoja ei tiedetä, mutta pääsääntöisesti tutkittavalle pitäisi ilmoittaa vaikkei esitutkintaa aloitetaakaan.

Huomionarvoista on, että tätä tutkinnan kohteen perusoikeuksien rajoitusta ei esityksessä perustella mitenkään, eikä sen vaikutuksia ihmisoikeuksiin ole arvioitu. Mikäli kyseinen kohta jätetään esitykseen, tulisi sitä vähintäänkin arvioida perusoikeuksien rajoittamisen näkökulmasta. Onko rajoitus välttämätön ja oikeasuhtainen?

Kunnioitavasti,

Electronic Frontier Finland - Effi ry
Tapani Tarvainen, toiminnanjohtaja
Topi Toosi, tietoturva-asiantuntija